

PATUL

Să vă spun cum mi-a schimbat viața o piesă de mobilier. Eu și Tom, tocmai ne mutasem nu demult într-un apartament, dar viața noastră nu era prea roză. Eram săraci și extenuați de atâta muncă, apartamentul era sumbru, murdar și aproape gol. Nu întrezăream cum s-ar putea schimba lucrurile.

Mă apucasem să colind magazinele în pauza de prânz, purtată de șuvoiul absorbant al altor femei și de legănarea monotonă a scârilor rulante. Într-o zi m-am trezit în raionul cu mobilă de dormitor, un loc liniștit, nu prea vizitat de cumpărători. Eram înconjurată de paturi aidoma lui Ruth în lanul de grâu înalt până la brâu, și mă cuprinsese un dor mai aprig ca dorul de casă. În fața ochilor se întindea o suprafață de brocard înflorit și de catifea de parcă eram pe o pajistă plină de verdeață. Frumoasele saltele înăbușeau toate zgomotele de la etajul cinci, așa că n-am auzit pașii șefului de raion când s-a apropiat de mine.

-Cu ce vă pot servi? spuse vocea. M-am întors și am zîmbit. Nu era nevoie să-mi adun gândurile înainte de a-i spune ce doresc.

-Cu cel mai bun pat, indiferent de preț, spusei eu dintr-o răsuflare, fără să mă gândesc prea mult.

Fără să-mi fac prea multe griji, ceea ce nu-mi este în fire, mi-am luat liber în ziua aceea ca să aștept livrarea patului.

Era o zi de noiembrie, mohorâtă, iar ploaia bătea neîncetat în ferestre. Am așteptat liniștită, minunându-mă cât de întuneric era în camere, deși nu-mi păsa. Culoarea aerului se potrivea de minune cu atmosfera amenințătoare a acestei zile atât de diferită de celelalte. Patul sosi către seară și urmăream neliniștită oamenii care-l descărcau, observând pe loc colțul umed de pe care căzuse învelitoarea de plastic. Apa de ploaie nu pătează, mi-am zis, și apoi salteaua e uscată, asta e important.

Am urmat oamenii pe scări pe când trăgeau cu greu cadrul patului ce fosea sub învelitoarea de plastic. În cele din urmă am ajuns la ușa dormitorului, în partea unde tavanul era mai jos.

Omul mai vîrstnic oftă, glumi pentru câteva clipe, apoi își întoarse către mine fața și roind de picăturile de ploaie și spuse rece:

-Patul nu intră aici.

-Nu, nu vă cred, i-am răspuns.

-Va trebui să-l ducem înapoi, continuă el.

-Doar dacă aveți un ferăstrău, atunci...

M-am uitat la el, cu respirația tăiată, fără să scot o vorbă, pînă cînd mi-am dat seama că acesta este modul lui de a glumi.

Am asamblat patul împreună. Era înalt, arăta ca un foietaș, un pătrat enorm, superb, acoperit cu un satin înflorat, moale și pufos. Camera părea rușinos de mică în comparație cu patul, parcă era o fragilă cutie de pantofi. În camera alăturată radioul mergea și se auzea clar prin peretele despărțitor.

-Frumos pat, comentă cel mai tânăr dintre ei, privindu-l îndelung cu plăcere inocentă.

Lui Tom, însă, nu i-a plăcut. Stăteam lângă foc, el se minie, se făcu roșu la față, nevenindu-i să creadă că am cumpărat așa ceva, se înfurie și nu-și mai găsea cuvintele, cravata i se strîmba, transpiră pe sub costum. Eu tăceam în timp ce el urla și se plimba încoace și încolo prin cameră.

-Cît dracu' ai plătit pe el? mîrîi amenințător.

-Am făcut un împrumut fără dobîndă pe timp de zece luni, i-am răspuns încetitor. S-a lovit cu palma peste frunte și scoase un urlet:

-O mie de lire, tipă el. Asta înseamnă o sută de lire pe lună, îți dai seama?

-Ți-o fi trecînd prin minte c-am să contribuî și eu?

-Nicidecum. Am să mă descurc cu banii într-un fel.

-Ai să-i storci de la mine! răspunse el cu venin. La asta ajungem în final, nu-i așa? Cu toate vorbele tale frumoase despre independența femeii.

-O să-ți placă și ție să dormi într-un asemenea pat. Am început să plîng.

-Mi-e silă. E lucrul cel mai nebunesc pe care l-am auzit vreodată, spuse Tom și trînti ușa în urma lui.

Apartamentul era prea mic pentru astfel de scene. Dacă ieșeam din camera de zi într-o atare manieră, nu aveai unde să-ți verși năduful decît în dormitorul cel mic sau în baie. Lui Tom nu-i plăceau aceste locuri așa că ieși val-vîrtej, afară, în ploaie, îmbrăcat tot în costum.

M-am gîndit să merg după el, căci nu mîncase nimic, era ud și obosit, dar în loc să-l urmez, m-am îndreptat către pat să-l mai privesc o dată.

Dormisem pînă atunci pe una din saltelele acelea ieftine și tari, tipul de saltea în stil japonez, umplută cu vată, despre care se spune că sunt bune pentru spate. Eu una o uram. Era atît de tare și neconfortabilă că în fiecare dimineață cînd mă sculam mă simțeam de parcă aș fi avut vînată peste tot. Îmi simțeam rotunjimile mai delicate ale trupului meu parcă turtite. Salteaua aceasta o fi fost bună pentru asceți sau pentru atleți slabi, dar eu niciodată n-am dormit bine pe ea.

M-am așezat pe marginea elastică a noii saltele, în care își afundai picioarele și-ți puteai sprijini mîinile, și mi-am dat seama ce obosită sînt. Mi-am mișcat capul ușor, relaxîndu-mi mușchii gîtului și auzind vertebrele cum scîrțîie. Ne mai certasem cu o noapte înainte.

Tom se făcuse covrig și, respirînd rar cu sforăituri prelungi, era gata să adoarmă liniștit ca de obicei. Eu eram trează și în minte îmi năvăleau tot felul de nemulțumiri. Nu mă puteam odihni. Tăioase și reverberante, mîhnirile se iveau pe rînd ca niște șiruri de jucării cu resort.

patului, rîzînd fără să vrea în timp ce-și dezbrăca haina.

-Vino lîngă mine și te-ncălzește, îi spusei eu, întinzîndu-i brațul odihnit. Ne-am cuprins strîns în brațe și am făcut dragoste cu pasiune violentă. Patul nostru ne înălța ca o barcă pe apă, ușor, un singur trup, fără să scoată nici cel mai mic zgomot.

Fericit și mulțumit își întoarse fața către mine cu un zîmbet șiret:

-Al naibii de bun patul ăsta, spuse el.

De vreo doi ani de cînd eram împreună, dormisem în câteva paturi, nu-i vorbă, dar fiecare dintre ele a avut propriul neajuns. Cel din Camberwell era o închipuire de pat; în fiecare noapte ne rostogoleam și cădeam jos așa cum curge apa de ploaie în rigole. Fusesse montat pe roțițe al naibii de iuți, căci fiecare mișcare mai puternică decît simpla întoarcere a capului pe pernă te trimitea direct în dulap cu viteza maximă. În casa din Word Green aveam două paturi din fier care zăngăneau a singurătate și disperare.

HELEN SIMPSON

Helen Simpson se distinge ca o voce singulară în proza actuală britanică. Explorează teme caracteristice vieții metropolitane contemporane, cum ar fi: solitudinea, independența individului, căsătoria, sexul.

Helen Simpson a vizitat recent Cătră de Limbi Străine de la Universitate și câteva licee băcăuane.

S-a născut la Bristol în 1963 și locuiește în prezent în Londra.

A publicat nuvele în diverse reviste, un libret pentru operă, piese pentru scenă și radio.

Primei culegeri de nuvele *Four Bare Legs in a Bed* (Heinemann, 1990), din care face parte și nuvela tradusă, i s-au decernat premiile Somerset Maugham și Sunday Times pentru tinere talente.

În 1993 revista *Granta* a nominalizat-o printre cei mai buni 20 de tineri nuveliști britanici.

În 1996 i se publică o altă culegere de nuvele: *"Dear George" and Other Stories*.

Doream să împartă perioadele de insomnie cu mine și eram mulțumită cînd nu putea dormi din cauză că eu mă foiam în pat. Intensitatea tristeții mele era nespuse de adîncă iar cauzele acesteia își aveau originea în faptele mărunte de zi cu zi. Într-o criză de insomnie, m-am sculat și am alergat prin întuneric pînă la ușa, desculță, pe holul negru, pînă în camera din față. Acolo am căzut pe covor și am plîns cu lacrimi ce lasă urme vizibile și a doua zi. Spre dimineață m-am întors în pat, înfrîntă, tînjind după o atingere caldă care să înlăture puternicele neliniști ce-mi tulburau mintea. Și cînd se iviră zorii, și m-am trezit, patru ceasuri mai tîrziu, fiecare dispută era la fel de vie, dar nu la fel de apăsătoare și îngrozitoare ca înainte.

Cînd Tom se întoarse, n-am mai fugit din dormitor ca să nu mai fac nici un efort pe care l-ar fi implicat vreun schimb de opinii între noi. Am strîns așternuturile curate într-un colț, pe pat - păreau ridicol de mici pe suprafața strălucitoare a saltelei - și m-am ghemuit, goală, sub o plapumă. Îl auzeam pe Tom mișcîndu-se furios dintr-o cameră într-alta, dar în seara aceasta nu eram împărateasa indiferentă ce moțăia. Mă cufundasem recunoscătoare într-un leagăn al somnului. El n-a venit să se culce lîngă mine dar n-am știut nimic pînă a doua zi la 11 dimineața, cînd m-am trezit, proaspătă și vioaie, după un somn adînc de 12 ore fără vise.

M-am uitat la ceas și am văzut lumina clară a zilei, dar n-am mai simțit nimic din panica pe care de obicei o trăiam cînd mă sculam după un somn atît de lung. M-am întins încet pînă mi-am simțit vîrfurile degetelor de la mîini și de la picioare vibrînd. Mă simțeam bine, eram puternică și calmă. M-am îndreptat spre bucătărie, mi-am făcut o cană de cafea înainte de a suna la birou să anunț că nu mă simt bine și nu pot veni la serviciu. Mi-am luat cafeaua în dormitor și am stat în pat toată ziua, zîmbind și moțăind, întinzîndu-mă și zăbind, fără să mă gîndesc la nimic.

Tom avea dreptate, patul și cu mine ne aflam într-o fericită stare de iresponsabilitate.

În seara aceea se întoarse la șapte cu un buchet de anemone întîrziate și o sticlă de vin.

-N-ar trebui să fii atît de veselă și să arăți așa de bine, zise el stînd în picioare la capătul

Proprietara era o fostă îngrijitoare iar paturile erau luate din spital. Am pus paturile unul lîngă altul iar noi dormeam tînjindu-ne de mîna peste marginea ce ne despărțea, ca personajele dintr-o piesă teribilă de Samuel Beckett.

Patul nu este obiect de batjocură, așa cum nu este dragostea, nici somnul. Întotdeauna mi-a plăcut povestea cu prințesa care și-a dovedit singele aristocrat etalînd o sensibilitate extraordinară în timpul somnului.

-Ai dormit bine, draga mea? întrebă iscoditor vicleana Împărăteasă, rîzînd în sinea ei; sub douăzeci de saltele și douăzeci de chilote era un bob de mazăre așezat de Împărăteasă.

-N-am închis un ochi toată noaptea, îi răspunse prințesa obosită. Am dormit îngrozitor, pe ceva tare, și sînt plină de vînată.

Și ce era să facă Împărăteasa decît să-i permită fiului ei să ia de nevastă pe această fată care a făcut dovada unei așa sensibilități în timpul somnului?

La mai puțin de o lună de la instalarea patului, Tom i-a recunoscut meritele și și-a cerut scuze pentru ostilitatea manifestată la început. Certurile noastre s-au rărit. Tom manifesta semne de nouă vigoare, pleca mai devreme la serviciu și arăta extrem de bine. Și eu mă simțeam mai bine, dar în privința serviciului, s-a întîmplat exact contrariul.

Orele îndelungi de somn mă făcuseră imună la griji. Din cea mai conștiincioasă secretară la firma de contabilitate care mă angajase, întotdeauna atentă, muncitoare și demnă de toată încrederea, am devenit în curînd cea mai leneșă și neglijentă.

În timp ce ridicam receptorul să mai anunț un alt imaginar deranjament la stomac îmi spuneam că-i acordasem firmei un an de muncă îndrîjită și ca atare ei trebuie să manifeste mai multă îngăduință. Ba mai mult, era dificil să concediez personalul în aceste zile, și, pe deasupra, era și-n apropierea Crăciunului.

Îmi plăcea începutul și sfîrșitul fiecărei zile. Simțeam o plăcere nespūsă să adorm. Uneori simțeam că mă prăbușesc încet într-o fîntînă, alteori simțeam că sar de pe stîncă pernei mele într-o minunată întunecime amețitoare. Trezitul era un urcșuș cald dintr-o lenă absolută într-o stare în care stăteam uimită, simțîndu-mă splendid,

protejată, timp de cîteva minute, contra invaziei zilei, de intensitatea tremurătoare a viselor. Cel mai frumos vis a fost acela cu marca, cristalină, cu valuri spîrgîndu-se de fîrm, în care oamenii goi și albi alergau ca delfinii, și eu eram purtată, ușor, rîzînd, pe uriașe valuri ca de sticlă.

Noul meu mod de viață mă transformase într-o trîndavă. Niciodată pînă acum n-am apreciat plăcerile stării de indolență. Ore întregi petrecute în baie, sau dedicate manichiurii. Tenul se făcu neted și strălucitor de-afta somn și trîndăveală. Am rămas surprinsă cînd am observat cît de puțini colegi au fost afectați de noua mea stare de lîncezeală. O singură persoană s-a plîns că nu mi-am dus la bun sfîrșit sarcinile de serviciu zilnice, dar eu pur și simplu am dat din umeri și-am inventat o poveste cu mașina de scris care s-a stricat. Am îndepărtat povara de griji cu care m-am născut. Niciodată nu voi face mai mult pentru bani decît sînt nevoită.

În dimineața chiar înainte de Crăciun, Tom și cu mine deschideam felicitările. El era frumos îmbrăcat, gata să plece la birou. Eu eram încă în cămașa de noapte și nici nu apucasem să mă pieptăn. Tăiam plicurile cu coada linguriței și

beam ceai. Sosise un teanc de felicitări, mai bine de douăsprezece, și în curînd masa se umplu de îngerași, madone și scene ale nașterii lui Iisus.

-Nu-i așa că timbrele-s frumoase anul acesta? spusei eu, arătîndu-i lui Tom o mică pictură reprezentîndu-l pe Iosif tînjind-o de umeri pe Maria care mîngîie capul micului Iisus.

Tom mă îmbrățișă.

-Nu te frămîntă nici o grijă zilele astea, nu? adăugă el. Se îndreptă spre ușa și, cu diplomatul în mîna, se opri o clipă și spuse: Leneșo, trebuie să plec. Am să vin devreme acasă.

În ajunul Crăciunului ne-am culcat devreme. Nu pot descrie apropierea, căldura respirației și încîntarea ideală a mișcării. Ah, spuse el tandru, după care se întinse lîngă mine, se ghemui în jurul meu și adormi cu brațele în jurul gîtului meu în timp ce eu respiram urmîndu-i chipul în amurgul înserării. Mi-am întors privirea și mi-am observat degetele relaxate, cerul spiralat al liniilor din palme, întretăierea de linii de pe suprafața pielii între degete. Am văzut primele stele, la fereastră, pe deasupra capului lui Tom, și-am simțit că le dezlegasem aproape toate misterele. Am adormit.

Somnul fără vise îmi fu tulburat de străfulgerări auri. Soarele îmi încălzea pleoapele. Genele-mi mărgineau un pavilion intim de blîndă culoare fierbinte. Sub obraz simțeam căldura delicioasă a pernei și mi-am mișcat o dată sau de două ori fața ca să simt moliciunea lăcioasă a așternutului.

Cînd am deschis ochii, i-am văzut fața adormită pe pernă lîngă mine, cu o mîna sub cap. Fiecare trăsătură era delicată, bine conturată, ușor alungită, pleoapele grave și gura tăiată ca un fruct. Afară era frig, simțeam pe fața mea pișcătura gerului, din aer, iar la două străzi depărtare, se auzea sunetul clopotelor de la Biserica St. Christopher. Sub plapumă era cald și noi ne simțeam bine.

Era dimineața de Crăciun, m-am gîndit, luînd acest fapt drept o explicație pentru extatică mulțumire ce-mi cuprindea trupul. M-am aplecat și l-am sărutat pe gura-i ca o fructă pînă s-a deșteptat.

Prezentare și traducere de
Doina CMECIU

REDACȚIA:

Sergiu ADAM (redactor șef),

Vasile CIOBANU, Victor MITOCARU,

Stelian NANIĂNU (secretar general de redacție)

• Revistă editată de Ministerul Culturii • Inspectoratul pentru Cultură al județului Bacău •

12 PAGINI - Manuscrisele reținute se publică în ordinea necesităților redacționale.

Materialele nepublicate nu se restituie. Cititorii din străinătate se pot abona prin

RODIPET BUCUREȘTI SA, P.O. BOX 23-57, TELEX: 11995, 11034.

REDACȚIA: BACĂU, HOTEL "CENTRAL", STR. NICOLAE BĂLCESCU, NR.8, TEL.034-112497

TIPOGRAFIA
CLIO
TIPARUL:
SC CLIO SRL
BACĂU
STR. TOLSTOI, NR.69
TEL.: 034-144972
FAX: 034-136980